

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
ผู้วิจัย	รัชฎากร อัครจันทร์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ ดร.วรกัญญาพิไล แกระหัน
ปริญญา	ค.ด. (ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวชี้วัด ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา 3) หาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษารูปแบบและกำหนดองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู โดยการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิและการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 379 คน ระยะที่ 2 จัดทำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู และยืนยันรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ และระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 14 คน จาก 9 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิง

สร้างสรรค์ของครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก 13 องค์ประกอบย่อย 63 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) การมี วิสัยทัศน์ มี 3 องค์ประกอบย่อย 12 ตัวบ่งชี้ 2) การมีจินตนาการ มี 2 องค์ประกอบย่อย 12 ตัวบ่งชี้ 3) การมีแรงจูงใจ มี 2 องค์ประกอบย่อย 9 ตัวบ่งชี้ 4) ความยืดหยุ่นมี 2 องค์ประกอบย่อย 9 ตัวบ่งชี้ 5) ความสามารถในการแก้ปัญหา มี 2 องค์ประกอบย่อย 10 ตัวบ่งชี้ และ 6) การปฏิบัติสู่เป้าหมาย มี 3 องค์ประกอบย่อย 10 ตัวบ่งชี้

2. รูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียน ประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) ความมุ่งหมายของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ 5) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 6) การวัด และประเมินผล

3. ประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า รูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ในโรงเรียนประถมศึกษา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และครูผู้สอนใน สถานศึกษาที่เข้ารับการพัฒนามีดัชนีความก้าวหน้าในการพัฒนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 38.77

คำสำคัญ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู รูปแบบการพัฒนา

TITLE	A Model for Developing Creative Leadership for Primary School Teachers under the Office of the Basic Education Commission in the Upper Northeast Region
AUTHOR	Rasakorn Akrachan
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Watana Suwannatrai Asst. Prof. Dr. Ploenpit Thummarat Dr. Worrakanyapilai Kaerahan
DEGREE	Ed.D. (Leadership in Educational Administration)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2017

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the components, sub-components and indicators for creative leadership of primary school teachers under the Office of the Basic Education Commission in the Upper Northeast region, 2) establish and develop a model for developing creative leadership of primary school teachers, and 3) validate the effectiveness of the developed model. This research employed a research and development approach which was performed in three phases: Phase I: was related to examining models and components of creative leadership for teachers based on document analysis, experts' in-depth interviews and a survey research. The samples were 379 teachers working in schools under the Office of Basic Education Commission in the Upper Northeast region in the 2014 academic year; Phase II: Model revision and confirmation based on the experts' reviews; and in Phase III, a model implementation was conducted with 14 primary school teachers from nine primary schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Education Area 3. The research instruments included an unstructured interview form, a set of rating scale questionnaires, and a creative leadership assessment form. Data were analyzed through frequency, percentage, means and standard deviation.

The findings were as follows:

1. The components of creative leadership for primary school teachers involved six components with 13 sub-components and 63 indicators: 1) Vision comprising three sub-components and 12 indicators; 2) Imagination comprising two sub-components and 12 indicators; 3) Inspiration comprising two sub-components and nine indicators; 4) Flexible comprising two sub-components and nine indicators; 5) Problem-solving ability comprising two sub-components and ten indicators; and 6) Performance toward Achieving Goals comprising three sub-components and ten indicators.

2. The model for developing creative leadership of primary school teachers involved six components: 1) principles, 2) objectives, 3) contents, 4) development processes, 5) media and learning resources, and 6) measurement and evaluation.

3. The effectiveness of the model for developing creative leadership of primary school teachers revealed that the developed model, as a whole, had its appropriateness at the highest level ($\bar{x} = 4.81$). The participating teachers reported a level of progress index in terms of creative leadership at 38.77 percent.

Keywords: Creative Leadership for Teachers, Model Development